

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-3/12-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Gymnázium Dr. Karla Polesného, Znojmo, Komenského náměstí 4
Sídlo:	Komenského náměstí 4, 669 75 Znojmo
IČ:	49438867
Identifikátor:	600015700
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	RNDr. Jiřím Peroutkou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti:	Komenského náměstí 4, Znojmo
Termín inspekční činnosti:	13. – 15. prosinec 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků v přírodovědné gramotnosti.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Gymnázium Dr. Karla Polesného, Znojmo, Komenského náměstí 4 (dále „škola“) je příspěvkovou organizací vykonávající činnost střední školy a školní jídelny. Škola realizuje svou činnost v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. K 30. září 2011 se ve škole vzdělávalo 707 žáků ve 26 třídách (nejvyšší povolený počet žáků ve škole je 850). Za poslední 3 roky má počet žáků mírně klesající tendenci v závislosti na populačním vývoji obyvatelstva.

Výuka je ve školním roce 2011/2012 realizována v denní formě v oborech:

79-41-K/81 Gymnázium (délka vzdělávání 8 let),

79-41-K/41 Gymnázium (délka vzdělávání 4 roky),

79-41-K/401 Gymnázium-všeobecné (délka vzdělávání 4 roky)

79-41-K/801 Gymnázium-všeobecné (délka vzdělávání 8 let)

79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce (délka vzdělávání 6 let)

V 1. – 7. ročníku osmiletého studia a 1. - 3. ročníku čtyřletého studia je realizována výuka podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), v 8. ročníku a ve 4. ročníku probíhá vzdělávání podle dosud platných učebních dokumentů. Šestileté studium se uskutečňuje podle Generalizovaného učebního plánu pro gymnázia se šestiletým studijním cyklem. Bilingvní vzdělávání je realizováno ve spolupráci s Rakouským ministerstvem školství.

Výuka probíhá v historické budově, která se nachází v centru města Znojma. V průběhu posledních let se realizují ve škole postupné rekonstrukce prostor, které zlepšují zázemí pro výuku. Průběžně se daří v návaznosti na strategické záměry zlepšovat estetické prostředí. Škola má velmi dobré zázemí pro výuku tělesné výchovy (prostorná tělocvična, gymnastický sál a posilovna) a dále využívá sportovní hřiště v blízkém okolí školy. Školní jídelna, umístěná přímo v budově školy, zajišťuje stravování pro zhruba 700 strážníků denně.

V období od poslední inspekční činnosti proběhlo ve škole několik investičních akcí, které přispěly ke zlepšení materiálních podmínek. Jedná se například o vstupní schodiště školy, instalaci klimatizace v učebnách v podkroví, rekonstrukci posilovny a zprovoznění Wi-Fi sítě. Průběžně v závislosti na finančních prostředcích modernizuje škola nábytek v učebnách a didaktickou techniku.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávání se řídí schválenými školními vzdělávacími programy (ŠVP) pro jednotlivé obory vzdělání. Nedostatky zjištěné v těchto ŠVP při komparační analýze v minulých letech byly odstraněny, ŠVP jsou řádně zveřejněny v budově školy a na webových stránkách. Disponibilní hodiny škola využila k posílení hodinové dotace přírodovědných předmětů a cizích jazyků.

O své vzdělávací nabídce škola informuje na webových stránkách školy, na dnech otevřených dveří i na veletrzích vzdělávání. Přijímání žáků se řídí zveřejněnými kritérii, která jsou v souladu s právními předpisy. Zájem uchazečů o 4leté a 8leté studium je vyšší než počet míst, menší zájem byl v loňském roce o 6leté studium. Přesto škola dodržela kritéria a nepřijala všechny uchazeče.

Poradenské služby ve škole částečně zajišťuje výchovná poradkyně (VP), která je ve funkci od r. 2009. Specializační studium zatím nezačala, vzdělává se formou krátkodobých kurzů a školení; ty však nejsou zaměřeny do oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). VP svou činnost soustřeďuje především do oblasti kariérového poradenství. Informuje žáky o možnostech dalšího studia a pomáhá jim s výběrem vhodného zaměření. Evidence žáků se SVP je vedena ředitelem školy. Ten také jedná s rodiči žáků, poradenskými pracovníky a spolu s třídními učiteli a vyučujícími připravuje individuální vzdělávací plán pro žáky, jejichž postižení to vyžaduje. V současné době navštěvují školu čtyři žáci se SVP, z toho jedna žákyně se zdravotním znevýhodněním a tři žáci s tělesným postižením. Jeden z nich má zpracován individuální vzdělávací plán (IVP) a využívá služeb asistenta pedagoga. Systematická pomoc těmto žákům a metodická podpora učitelů v oblasti práce se žáky se SVP není organizována.

Škola dbá na včasné vyšetření žáků pro potřeby přiznání uzpůsobení podmínek maturitní zkoušky. Možnost IVP využívají i žáci-sportovci.

Prevenčí sociálně patologických jevů je pověřen vyučující, který rovněž neabsolvoval specializační studium. Využívá svého odborného vzdělání (chemie) a zaměřuje se na prevenci návykových látek. Ve své práci se opírá o zpracovaný *Minimální preventivní program*. Z jeho pravidelného hodnocení je zřejmé, že škola v minulých letech neměla v této oblasti vážnější problémy. Přesto preventivní aktivity prolínají jak obsahem některých předmětů, tak i akcemi školy.

Hlavní výsledky vzdělávání byly hodnoceny se zaměřením na zjišťování naplňování přírodovědné gramotnosti. Přírodovědné vzdělání je v rámci ŠVP součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Vhodně zvolená mezipředmětová provázanost fyziky, chemie, biologie a zeměpisu vede k rozvoji přírodovědné gramotnosti, která svou úrovní odpovídá profilaci školy. Schopnost využívat přírodovědné vědomosti a dovednosti vede žáky k zdravému životnímu stylu.

V hospitovaných hodinách přírodovědných předmětů probíhala výuka v příznivém pracovním prostředí. Žáci respektovali stanovená pravidla a své myšlenky formulovali souvisle a srozumitelně. Podpora rozvoje osobnosti žáka učitelem byla zaznamenána v různé intenzitě. Převládala frontální vyučování s iniciativou převážně na straně učitele, systém organizace některých vyučovacích hodin neposkytoval žákům prostor pro aktivní zapojení do výuky. Žáci neměli dostatek příležitostí k formování komunikativních dovedností. Pokud byla vhodně zvolena kombinace individuální a skupinové výuky, žáci lépe získávali očekávané kompetence. V rámci výuky využívali učitelé v různé míře pomůcky a ICT, což přispělo k názornosti výkladu. Jedna vyučovací hodina byla doplněna demonstračními pokusy, které podpořily zájem žáků o výuku. V hodinách bylo v malé míře využito hodnocení i průběžné motivační hodnocení, žáci nebyli vedeni k sebehodnocení ani k vzájemnému hodnocení. Hodnocení známkou se ve sledované výuce vyskytovalo pouze ojediněle, ale bylo odpovídající a zdůvodněné, v souladu s pravidly stanovenými v dokumentech školy.

Hodiny *českého jazyka a literatury* probíhaly v příznivé atmosféře vzájemného respektu, učitelé žáky různými způsoby motivovali a podněcovali k aktivnímu přístupu ke vzdělávání. Vytvářeli žákům prostor pro uplatnění kreativity, formulaci vlastních názorů a jejich prezentaci. Vhodně střídané činnosti udržovaly pozornost žáků a umožňovaly jim samostatné řešení úkolů. Ve výuce byly využity učebnice, kopírované pracovní listy i prezentace pomocí ICT. Žáci byli přirozeně vedeni k práci s texty a k hodnocení získaných informací.

Ve sledovaných hodinách probíhala výuka jak v odborných, tak v kmenových učebnách. Z hospitovaných hodin vyplynulo stejné zjištění, jako je ve výroční zprávě za uplynulé období. Velké rezervy ve výuce jsou v zavádění nových metod a forem a větší míře využívání ICT.

Klasifikační řád školy podrobně nastavuje pravidla pro hodnocení žáků včetně četnosti klasifikace. Individuální a skupinové výsledky vzdělávání sledují třídní učitelé, kteří v případě potřeby řeší zhoršený prospěch nebo vysoké absence žáků s rodiči. Přehled prospěchu a chování pravidelně projednává pedagogická rada. Rodiče jsou o výsledcích vzdělávání v jednotlivých předmětech průběžně informováni prostřednictvím elektronické evidence prospěchu a na třídních schůzkách. Vstupní prověrky žáků se provádějí v cizích jazycích a slouží k rozřazení žáků do skupin podle jejich dosažené úrovně.

Vedení školy pokládá za důležité srovnání úrovně vlastních žáků s ostatními školami. Proto se pravidelně účastní celostátního testování – v minulých letech se škola zapojovala do testování SCIO, Vektor, Maturita na nečisto (resp. MAG). Pravidelně se testují také výsledky vzdělávání žáků na konci 2. ročníku dvojjazyčného studia. Všichni žáci mají

možnost skládat již v průběhu studia zkoušky rakouského jazykového diplomu. Nadaní žáci se pravidelně účastní řady soutěží a olympiád, často s velmi dobrým umístěním. V tomto školním roce jsou 4 talentovaní žáci zapojeni do projektu *Otevřená věda* – spolupracují s vrcholnými vědeckými pracovišti na řešení svých projektů. Přehled úspěchů žáků školy je každoročně zveřejňován ve výroční zprávě.

Vzhledem k relativně nízkému počtu neúspěšných žáků nemá škola zpracovanou strategii na jejich podporu, jednotlivé případy se řeší individuálně ve spolupráci s rodiči. V případě žáků se SVP škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) a speciálně pedagogickým centrem (SPC).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Koncepční záměr rozvoje školy je stanoven na období od roku 2010 do roku 2014. Je zaměřen do čtyř oblastí, a to na organizaci studia, řízení školy, podmínky práce učitelů a žáků, propagaci školy. Stěžejním cílem školy je zachování šestiletého dvojjazyčného studia a osmileté formy vzdělávání, což se do současnosti daří. Z dalších zásadních dokumentů, např. výročních zpráv, plyne jejich koncepční provázanost se strategickými dokumenty školy.

V rámci plánování se škole podařilo realizovat koncepční záměr ve formě rozpracování ročního plánu do jednotlivých měsíců. Do plánování se aktivně zapojuje tzv. užší vedení, které tvoří ředitel školy, zástupci ředitele a předsedové metodických komisí.

Kontrolní systém vychází z *Plánu kontrol*. Z předložených materiálů je zřejmé, že vedení průběžně sleduje práci pedagogických pracovníků. Na kontrolní činnosti se v oblasti vzdělávacího procesu podílí ředitel školy společně se svými zástupci. Systematicky je prováděna analýza zjištěných skutečností.

Ředitel školy byl jmenován v roce 1998, splňuje předpoklady pro výkon funkce a plní povinnosti dané právním předpisem. V oblasti řízení školy zpracoval funkční organizační strukturu a jasně vymezil kompetence jednotlivých pracovníků. V souladu s koncepcí deleguje pravomoci na poradní orgány školy.

Při organizaci vzdělávání škola postupuje v souladu s právními předpisy. Při analýze povinné dokumentace školy byly shledány nedostatky ve školním řádu. Škola v průběhu inspekce zpracovala a vydala nový školní řád, který splňuje zákonné požadavky a bude platný od druhého pololetí školního roku 2011/2012.

Výuka je zajištěna stabilním a zkušeným pedagogickým sborem. Odbornou kvalifikaci splňuje 64 vyučujících z celkového počtu 65. V dvojjazyčném gymnaziálním oboru vyučují čtyři učitelé z Rakouska.

System organizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je nastaven a průběžně vyhodnocován. Prioritně bylo v posledním školním roce směřováno k nové maturitě, což je v souladu se stanovenými cíli v této oblasti. Dalšími záměry v DVPP je jazykové vzdělávání, oblast finanční gramotnosti a využívání nových výukových metod. Začínajícím učitelům je ze strany školy věnována odpovídající pozornost.

Problematické bezpečného prostředí pro žáky a vyhodnocení s ní souvisejících rizik věnuje škola trvalou pozornost. Podmínky pro zajištění jejich bezpečnosti a ochrany zdraví jsou stanoveny ve školním řádu. O bezpečnosti a chování v rámci výuky i při mimoškolních akcích byli žáci poučeni při zahájení školního roku 2011/2012. Zjištěné dílčí nedostatky v záznamech o poučení žáků byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny a škola přijme

systémová opatření pro následné období. Škola eviduje od školního roku 2009/2010 do data inspekce 59 úrazů, z nichž je převážná většina způsobena v tělesné výchově. Evidence úrazovosti je řádně vedena v souladu s právními předpisy. Míra počtu úrazů za sledované období je stabilní. Záznamy o úrazech odesílá škola v elektronické formě.

Vedení školy se trvale a úspěšně snaží o materiální zabezpečení výuky podle zvoleného vzdělávacího programu. Pro výuku má škola dostatečné množství kmenových a odborných učeben. Ty jsou prostorné, vybavené technikou pro datovou projekci, která se ve výuce průběžně využívá. Učebny jsou postupně vybavované novým nábytkem. Odborné učebny (4 specializované učebny, 2 učebny výpočetní techniky, 4 laboratoře a 2 jazykové učebny) jsou vybavené informační a komunikační technologií (dále ICT) a jazyková učebna audiovizuální technikou. Specializované učebny a laboratoře vyžadují obnovu a dovybavení dalšími učebními pomůckami. Prostředí školy je upravené a podporuje estetické vnímání žáků.

Škola provádí neustálou obnovu a modernizaci ICT. Žáci mají trvalý přístup k 34 PC a možnost využití WiFi sítě. Vnitřní informační systém využívá propojení počítačovou sítí k efektivní komunikaci mezi žáky, učiteli, zákonnými zástupci a vedením školy. Od poslední inspekce škola vybudovala novou knihovnu a studovnu s možností celodenního využití pro žáky (odborná a naučná literatura, PC a kopírka). Materiální zázemí školy umožňuje realizaci školních vzdělávacích programů.

Finanční předpoklady školy byly posuzovány za období let 2009 a 2010 na základě školou předložené dokumentace. Hlavním zdrojem příjmů školy v hodnoceném období byly prostředky poskytované ze státního rozpočtu (dále SR) a z rozpočtu zřizovatele (dále ÚSC) v celkové výši 77 620 tis. Kč. Z toho dotace ze SR celkem 61 289 tis. Kč byla určena zejména na mzdy a zákonné odvody a ostatní neinvestiční výdaje (učebnice, učební pomůcky, školení a vzdělávání). V rámci výše uvedené dotace obdržela škola účelové prostředky ze SR (celkem 2 415 tis. Kč) na posílení odměňování zaměstnanců ve školství, asistenta pedagoga, maturitní zkoušky, protidrogovou prevenci a řešení specifických problémů regionu. Dotace od ÚSC ve výši 10 038 tis. Kč byla určena zejména k úhradě provozních nákladů, ale i na pokrytí některých nákladů v hlavní činnosti školy. Náklady na učebnice a učební pomůcky činily za sledované období celkem 704 tis. Kč, na vzdělávání učitelů 92 tis. Kč a na prostředky ICT 299 tis. Kč. Celkové investiční výdaje na obnovu a rozvoj majetku školy dosáhly za sledované období výše 1 538 tis. Kč (klimatizace učebny, pořízení kotle a stavební úpravy budovy) a byly pokryty z vlastních zdrojů.

Další zdroje financování realizovala škola v roce 2010 svým zapojením do rozvojového programu *Comenius Partnerství škol* v rámci programu celoživotního učení ve výši 414 tis. Kč. Další program na školní rok 2011/2012 s názvem *Evropské peníze školám* s rozpočtem 2 062 tis. Kč je zaměřen na vzdělávání učitelů, tvorbu učebních pomůcek a klima školy. Škola se rovněž zapojila do dalších dvou programů v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost s názvy *Matematika pro všechny* a *Mezipředmětové vztahy v projektové výuce*.

Výnosy z doplňkové činnosti ve sledovaném období škola nerealizovala. Veškeré účelově určené prostředky ze SR byly využity v souladu s účelem jejich poskytnutí. Škola ve sledovaném období měla dostatek finančních prostředků k naplňování svého vzdělávacího programu.

Spolupráci s partnery věnuje škola náležitou pozornost. Stěžejními partnery jsou zákonní zástupci, zřizovatel a školská rada. Vztah mezi školou a školskou radou je oboustranně funkční. Významné postavení v životě školy má i sdružení rodičů a pravidelně organizované schůzky s rodiči. Pravidla komunikace se zákonnými zástupci jsou jasně nastavena a již několik let funguje elektronický informační systém, kterým mohou rodiče

průběžně sledovat prospěch i absenci svých dětí. V případě potřeby poskytují vyučující zákonným zástupcům osobní konzultace. Veřejnost může informace o životě školy získávat na webových stránkách školy. Další partnerská spolupráce vyplývá z realizace bilingvního vzdělání. Partnerství se všestranně a pozitivně podílí na zkvalitňování vzdělávání.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávací nabídka školy je v souladu se zápisem údajů v rejstříku škol a školských zařízení.

Škola zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání žáků. Příjímací řízení se řídí zveřejněnými kritérii a respektuje požadavky školských předpisů. Výchovná poradkyně se zaměřuje na oblast kariérového poradenství. Evidenci žáků se SVP vede ředitel školy, systematická péče o tyto žáky a metodická pomoc učitelům není organizována. Preventivní strategie je nastavena, škola v posledních letech neměla v této oblasti problémy.

Organizace a řízení vzdělávacího procesu odpovídá typu školy. Materiální i finanční podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů a je jim věnována cílená pozornost ze strany vedení školy. Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání na požadované úrovni.

Sledované hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře. V oblasti výuky má škola rezervy v podpoře rozvoje komunikativních dovedností žáků, ve využívání inovativních metod ve výuce a v pravidelném zařazování vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Hodnocením výsledků vzdělávání se škola pravidelně zabývá, využívá možností externího testování. Systém hodnocení je na standardní úrovni. Partnerská spolupráce školy příznivě ovlivňuje průběh vzdělávání.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 10. ledna 2012

(razítko)

Ing. Ilona Ptáčková, školní inspektorka

Ilona Ptáčková v. r.

PhDr. Helena Kneselová, CSc., školní inspektorka

Helena Kneselová v. r.

Ing. Silvestr Rolek, CSc., školní inspektor

Silvestr Rolek v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Znojmě dne 13. ledna 2012

(razítko)

RNDr. Jiří Peroutka, ředitel školy

Jiří Peroutka v. r.

Připomínky ředitele školy